

Adnoddau Addysgu (Modiwl 10 Credyd)

ECAD5019

Naomi Davies

Rhif myfyriwr: 2305892

Cynllun Gwers

Blwyddyn: Blwyddyn 5 a 6	Maes Dysgu a Phrofiad: Ieithoedd, Llythrennedd a Chyfathrebu.	Nod y wers: Adnabod berfau gorffennol y 3ydd person gan feddwl am enghreifftiau.
Gwybodaeth flaenorol: - Adalw cloi mewn ‘tasg tanio’ a’r berfau ac adferfau mewn gwers a’r ‘Deialogau’ o’r wers ddiwethaf.	Geirfa allweddol: Ffurf gryno, y ffurf hir cwmpasog.	Gweithgareddau: • Tasgau tanio - sbardun i’r wers, ‘Pa un sy’n gywir?’ ar fyrddau gwyn bach. • Beth yw berf orffennol? • Edrych ar M.P.Ll y wers. • Drilio gan adrodd a’r llafar. • Gêm Wordwall – ‘Berfau Gorffennol’ • Troi berfau ffurf hir gwmpasog i fod yn ffurf gryno – byrddau gwyn bach.
Adnoddau: • Dis poced • Taflen ‘bingo berfau cryno’. • Byrddau gwyn bach. • Gêm Wordwall – ‘Berfau Gorffennol’ ac ‘Olwyn Cylchdroi’. • Pwerbwynt. • Tasg Tanio – wedi’i atodi i’r pwerbwynt.	Ffocws iaith: - Berfau Gorffennol – y 3ydd person; ef/hi, nhw, Jac/Siani. - Troi’r ferf ffurf hir gwmpasog i fod yn ffurf gryno.	• Dis poced ferfau – gan greu brawddeg, newid berf mewn i ferfau cryno gorffennol. • Diweddglo’r wers : bingo berfau cryno - adnabod berfau ffurf gryno o’r frawddeg sy’n cynnwys y ffurf gwmpasog.

Tasg Tanio!
Bant a'r cart!

Pa un sy'n gywir?

Efnisen

Bendigeidfran

Martholwch

Tasg Tanio!
Bant a'r cart!

Pa un sy'n gywir?

Efnisen

Efnisien

Efnisuen

Tasg Tanio!
Bant a'r cart!

Pa un sy'n gywir?

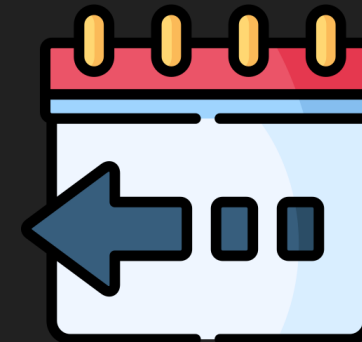
Chwarddodd Efnisien yn drist.

Chwarddodd Efnisien yn milain.

Chwarddodd Efnisien yn filain.

Berfau Gorffennol

Tasg Heddiw:

Nod: Adnabod berfau gorffennol y 3ydd person gan feddwl am enghreifftiau.

M.P.Ll	Fi	Ffrind	Athro/Athrawes
Deall beth yw berf yr amser gorffennol.			
Adnabod y terfyniadau cywir ar gyfer berfau gorffennol y 3ydd person.			
Deall sut mae troi berf ffurf hir gwmpasog yn ferf ffurf gryno.			

Beth yw berf gorffennol?

- Berf – rhywbeth sy'n cael ei wneud.
- yn dweud tri peth – Beth? Pryd? Pwy?
- Presennol, dyfodol a gorffennol.

Berfau yn yr amser gorffennol:

- Amser y ferf – gorffennol (Beth sydd wedi digwydd yn barod).

Rhedodd Cadi...

Rhedon nhw...

Deallodd Sam...

Deallon nhw...

Cafodd Cadi...

Cafon nhw...

Berf Cryno Afreolaidd 'Mynd'

Mynd

Es i

Est ti

Aeth ef

Aeth hi

Aethon ni

Aethoch chi

Aethon nhw

Aeth Sian

Gêm 'Wordwall':

Dewch i ni gael chwarae gêm ar 'Wordwall'!

<https://wordwall.net/resource/223774/welsh/berfau-gorffennol>

<https://wordwall.net/myactivities>

Berf Ffurf Hir Gwmpasog

Berf Ffurf Hir Gwmpasog	Y Ffurf Gryno (ef/hi)	Y Ffurf Gryno (nhw)
Roedd ef/hi yn cerdded ... Roedden nhw'n cerdded ...	Cerddodd ef/hi...	Cerddon nhw...
Roedd ef/hi yn dilyn ... Roedden nhw'n dilyn ...		
Roedd ef/hi yn gwyllo ... Roedden nhw'n gwyllo ...		
Roedd ef/hi yn nofio ... Roedden nhw'n nofio ...		
Roedd ef/hi yn gwneud ... Roedden nhw'n gwneud ...		

Atebion!

Berf Ffurf Hir Gwmpasog	Y Ffurf Gryno (ef/hi)	Y Ffurf Gryno (nhw)
Roedd ef/hi yn cerdded ... Roedden nhw'n cerdded ...	Cerddodd ef/hi...	Cerddon nhw...
Roedd ef/hi yn dilyn ... Roedden nhw'n dilyn ...	Dilynodd ef/hi...	Dilynnon nhw...
Roedd ef/hi yn gwyllo ... Roedden nhw'n gwyllo ...	Gwylodd ef/hi...	Gwylion nhw...
Roedd ef/hi yn nofio ... Roedden nhw'n nofio ...	Nofiodd ef/hi...	Nofion nhw...
Roedd ef/hi yn gwneud ... Roedden nhw'n gwneud ...	Gwnaeth ef/hi...	Gwnaethon nhw...

Dis Ferfau:

Mae ganddo'r dis chwe ochr, pob un gyda berf wahanol:

- Darllen.
- Bwyta.
- Gwyllo.
- Gweld.
- Gwneud.
- Mynd.

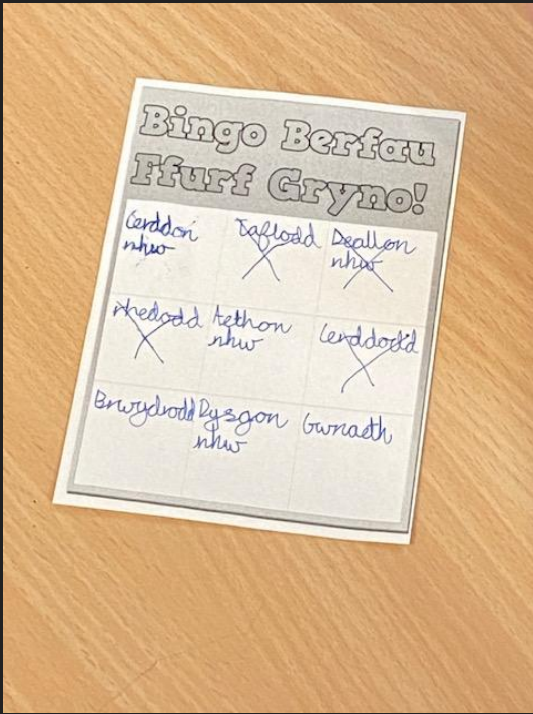
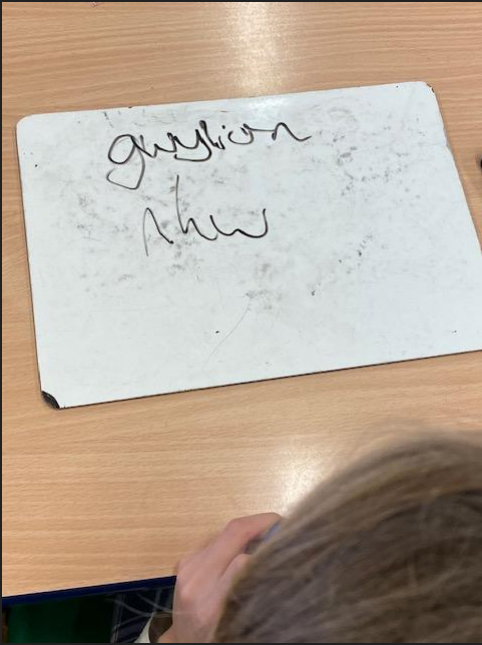
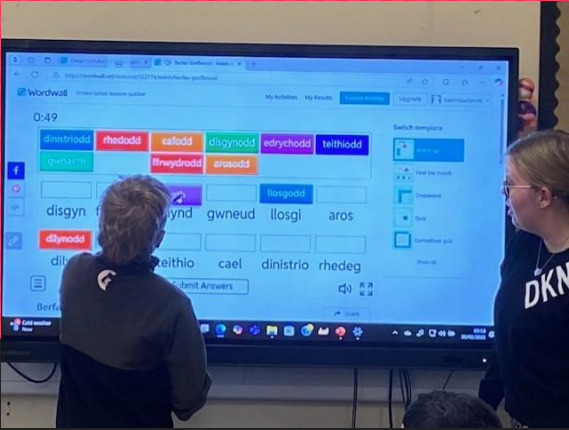
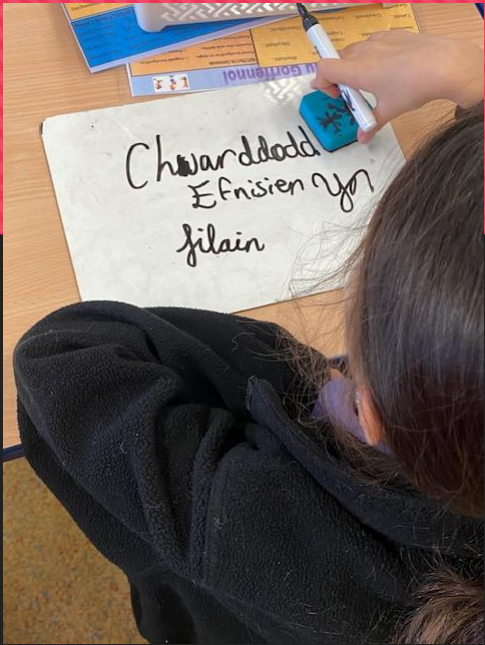
Rhaid i chi feddwl am frawddeg gan gynnwys y ferf a'i newid i fod y ffurf gryno. Gellir fod am 'ef/hi' neu 'nhw'.

Diwedd glo'r wers: Bingo Berfau Gorffennol!

**Bingo Berfau
Ffurf Gryno!**

Dewiswch naw o ferfau cryno sydd yn y tabl, gan nodi ar eich taflen 'Bingo Berfau'. Gwrandewch ar frawddegau sy'n cynnwys berf ffurf hir gwmpasog, gan feddwl beth fyddai'r ferf petai fod yn y ffurf gryno?

Cerddon nhw	Clywodd	Brwydrodd	Gwelon nhw	Bwyton nhw
Bwytodd	Taflodd	Nofion nhw	Cerddodd	Neidiodd
Dysgon nhw	Deallodd	Deallon nhw	Coginiodd	Aethon nhw
Aeth	Gwnaeth	Gwnaethon	Rhedodd	Rhedon nhw

Gwerthusiad

Yn ystod y wers defnyddiais amrywiaeth o fethodoleg wahanol, gwnaeth sicrhau ymrwymiad dysgwyr o fewn y wers. Dywed Good a Brophy (1987, dyfynnwyd yn Boonstra *et al.* 2020), petai fod dysgwyr yn lleihau neu wrthsefyll ymrwymiad, sylw neu ymdrech, ni fydd llawer gallu cael eu cyflawni. Defnyddiais gêm 'Wordwall', fe wnaeth hybu dysgu berfau gorffennol trwy wneud iddo deimlo fel chwarae gêm. Cytunwyd Kapp (2012, dyfynnwyd yn Seaborn a Fels, 2015), bod mecaneg wedi'i seilio a'r gêm yn sicrhau ymrwymiad, ysgogi gweithred a hybu dysgu. Gan ddefnyddio 'Wordwall', hefyd roedd modd creu olwyn cylchdroi wedi'i phersonoli ar gyfer y dosbarth. Golyga hyn, bod dysgwyr yn cael eu dethol ar hap a chynyddodd cyfranogiad dysgwyr, gan nad oedd yn gwybod pwy oedd nesaf. Dywed Nancy (2002, dyfynnwyd yn Black *et al.* 2002, t.6), gan ddefnyddio dull dim dwylo i fyny, byddai'r dysgwyr yn gwybod bod disgwyl iddynt ateb ar unrhyw adeg. I wella, byddai defnydd o 'meddwl, paru a rhannu' wedi bod yn fanteisiol. Gan roi cyfle i ddysgwyr rhannu gyda chyfoedion a chyfoethogi'r broses o ddysgu, yn ogystal â chynyddu dysgu wedi'i harwain gan y plentyn. Gan roi cyfle i ddysgwyr trafod syniadau, anogir fwy o ddiddordeb a chymhellant (Hernando *et al.* 2023, t.33).

Rhestr Gyfeiriadau

Black, P., Harrison, C., Lee, C., Marshall, B. a Wiliam, D. (2004) *Working inside the black box*. Llundain: GL Assessment. (Cyrchwyd: 5 o Fai 2025).

Cents-Boonstra, M., Lichtwarck-Aschoff, A., Denessen, E., Aelterman, N., a Haerens, L. (2020) 'Fostering student engagement with motivating teaching: an observation study of teacher and student behaviours'. *Research Papers in Education*, 36(6), pp. 754–779. doi.org/10.1080/02671522.2020.1767184 .

Hernando, M. J., Reponte-Sereño, R. R., Cuevas, G. C.- ui, a Pacaldo, J. (2023) 'Think-Pair-Share: A Strategy for Effective Student-Engaged Literature Classes'. *International Journal of English Language Studies*, 5(4), pp. 32-44. doi.org/10.32996/ijels.2023.5.4.4 .

Seaborn, K. a Fels, D. I. (2015) 'Gamification in theory and action: A survey'. *International Journal of Human-Computer Studies*, 74, pp. 14-31. doi.org/10.1016/j.ijhcs.2014.09.006 .